

ALANYA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Bۆlümü

ALANYA İLÇESİ
ÖĞRETMEN, VELİ VE ÖĞRENCİLERİN FARKLI
ORTAMLARDA ŞİDDETİ ALGILAMA DÜZEYLERİNİN
BELİRLENMESİ

Hazırlayanlar

UĞur KAPLAN
Psikolojik Danışman

Kübra ERĐÜN GÜLER
Psikolojik Danışman

2025

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ	3
1.1.Tanımlar.....	3
1.2 Araştırma Problemi.....	8
1.3. Araştırmanın Amacı	8
1.4. Araştırmanın Önemi	9
2.LİTERATÜR TARAMASI	11
3.GEREÇ VE YÖNTEM	14
3.1.Araştırmanın Şekli	14
3.2.Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	14
3.3.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	14
3.4.Veri Toplama Aracı	14
3.5.Araştırmanın Hipotezleri	16
3.6.Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi.....	17
4.BULGULAR	17
4.1.Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri	17
4.2.Velilerin Sosyo-Demografik Özellikleri	17
4.3.Öğretmenlerin Sosyo-Demografik Özellikleri	19
4.4.Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları	20
4.5.Velilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları	30
4.6.Öğretmenlerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları	39
5.TARTIŞMA.....	49
5.1. Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları	50
5.2. Şiddet Algısının Kademeler Arasındaki İlişkisi.....	50
5.3. Velilerin Şiddeti Algılama Durumları ve Yaş Faktörü.....	51
5.4. Velilerin Farklı Ortamlardaki Şiddet Algısı	51
5.5. Öğretmenlerin Şiddet Algısı ve Kıdem Faktörü	52
5.6. Farklı Gruplar Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar	52
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	53
KAYNAKLAR	56

1.GİRİŞ

Bu bölümde tanıma, araştırmanın problemine, amaçlarına, önemine ve hipotezlerine yer verilmiştir. Ayrıca araştırmanın temel kavramları sunulmuştur.

1.1.Tanımlar

Şiddet, genellikle fiziksel, psikolojik veya duygusal zarar vermeyi veya tehdit etmeyi amaçlayan bireyler ya da gruplar arasında gerçekleşen davranış, eylem ya da durum olarak tanımlanır. Şiddet kavramının tanımı, farklı disiplinlerde ve bağlamlarda çeşitli şekillerde ele alınabilir. Türk Dil Kurumu'na göre şiddet, "Kaba kuvvet, karşıtlık veya zorlama gibi yıkıcı ve zarar verici güç ya da hareket" olarak tanımlanır.

Türk Ceza Kanunu'na göre şiddet, bireylerin fiziksel, psikolojik ya da cinsel dokunulmazlığını ihlal eden ve kasıtlı olarak zarar vermeyi amaçlayan davranışlardır. Özellikle aile içi şiddet ve çocuklara yönelik şiddet, özel olarak düzenlenmiştir. (*Türk Ceza Kanunu, 5237 Sayılı Kanun, Madde 86-102.*) Şiddet, sadece fiziksel saldırıyı değil, aynı zamanda bir bireyin, grubun ya da toplumun yaşam kalitesini düşüren, korkuya veya baskıya dayalı her türlü davranışı kapsar. Toplumsal normların ve kültürel değerlerin etkisiyle şiddet algısı değişkenlik gösterebilir. (*Sönmez, A. ve Karaoğlu, L. (2011). "Aile İçi Şiddet ve Toplumsal Etkileri." Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi, 19(3), 133-140.*) Eğitim ortamlarında şiddet, öğrencilerin, öğretmenlerin ya da velilerin birbirine yönelik fiziksel, duygusal ya da sosyal zarar verici davranışlarını içerir. Bu tür şiddet, bireylerin eğitim sürecine katılımını ve psikolojik sağlığını etkileyebilir. (*Ergin, H., ve Çetin, F. (2015). "Okullarda Şiddet ve Önleme Yolları." Milli Eğitim Dergisi, 205, 22-35.*)

Şiddet, bireyin kontrol, korkutma ya da zarar verme amacıyla kasıtlı olarak başkalarına yönelik zarar verici davranışlarda bulunması olarak tanımlar. Bu bağlamda, şiddetin sözel, fiziksel ve psikolojik boyutları vurgulanır. (*Bandura, A. (1973). "Aggression: A social learning analysis"*)

Şiddetin Türleri

Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, bir kişiye zarar vermek amacıyla yapılan kasıtlı fiziksel saldırılar veya güç kullanımınıdır. Dayak, itme, tokat atma, boğma, kesici alet kullanma gibi davranışları içerir. Eğitim ortamlarında bu tür şiddet, öğrenciler arasında veya öğrenci-öğretmen ilişkilerinde görülebilir. (Öztürk, A. (2011). "Okullarda Fiziksel Şiddet ve Önleme Yolları." Milli Eğitim Dergisi, 189, 56-65.)

Psikolojik (Duygusal) Şiddet

Psikolojik şiddet, bir kişinin duygusal bütünlüğünü zedelemeye yönelik sözlü, davranışsal veya duygusal baskı içeren eylemleri kapsar. Hakaret, tehdit, aşağılama, küçümseme ve yalnız bırakma bu şiddet türüne örnek gösterilebilir. Psikolojik şiddet, bireyin özgüvenini ve ruh sağlığını olumsuz etkiler. Şiddetin bu türü, bireylerin psikolojik refahını olumsuz etkiler. (Özcebe, H. (2014). "Şiddetin Tanımı ve Türleri." Hacettepe Halk Sağlığı Dergisi, 19(2), 94-102.)

Cinsel Şiddet

Cinsel şiddet bir kişinin, diğer bir kişiyi kendi cinsel gereksinim yada isteklerin doymu için cinsel nesne olarak kullanması yada kullanılmasına göz yumulmasıdır. Cinsel şiddet kişilerin istekleri dışında ve istemedikleri biçimde cinsel eyleme zorlanmasıdır (Gemici, 2008 s.17). Bu tür şiddet; sözlü taciz, istenmeyen fiziksel temas, tecavüz gibi durumları içerir. Özellikle eğitim kurumlarında cinsel şiddetin önlenmesi ve farkındalığın artırılması kritik öneme sahiptir. (Akdur, R. (2009). "Cinsel Şiddet ve Önleme Yöntemleri." Türk Tabipler Birliği Yayınları, 45-48.)

Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet, bireyin maddi kaynaklarına müdahale etme veya ekonomik bağımsızlığını kısıtlama girişimlerini ifade eder. Örneğin, bir bireyin gelirine el koymak, maddi ihtiyaçlarını karşılamamak veya ekonomik olarak bağımlı hale getirmek ekonomik şiddet kapsamındadır. (Yıldırım, E. ve Esen, A. (2012). "Ekonomik Şiddetin Tanımı ve Toplum Üzerindeki Etkileri." *Aile ve Toplum Dergisi*, 13(1), 23-29.)

Sözel Şiddet

Sözel şiddet, bireyleri rencide eden, tehdit eden veya küçük düşüren ifadelerin kullanımını içerir. Sözlü saldırılar, alay etme, bağırma ve aşırı eleştiri bu şiddet türüne örnektir. Eğitim ortamlarında bu tür şiddet öğrencilerin akademik başarılarını ve psikolojik durumlarını olumsuz etkileyebilir. (Gümüüş, E. ve Çelik, Z. (2013). "Okullarda Sözel Şiddet ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri." *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 12(3), 215-230.)

Siber Şiddet

Siber şiddet, internet ve teknolojik araçlar üzerinden gerçekleştirilen zarar verici davranışlardır. Hakaret, tehdit içeren mesajlar, kişisel bilgilerin rızasız paylaşılması gibi eylemleri kapsar. Özellikle gençler arasında yaygın olan bu tür şiddet, dijital okuryazarlık ve farkındalık çalışmaları ile önlenir. (Yaman, M. ve Peker, A. (2012). "Siber Şiddet: Tanımı, Türleri ve Önleme Yolları." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 18(4), 567-590.)

Farklı Ortamlarda Şiddet

1. Okul Ortamında Şiddet

"Okulda şiddet" kavramı; gelişme ve öğrenmeye engel olan, okul atmosferine zarar veren suça yönelik eylemlere ve saldırganlığa işaret etmektir (Furlong ve Morrison, 2000; Akt: Uzbaş, 2009). Okullarda şiddet, öğrenciler, öğretmenler ve diğer personel arasında fiziksel, sözel, psikolojik ve bazen cinsel şiddet olarak görülebilir.

Fiziksel Şiddet: Öğrenciler arasında kavga, itişme, tokat atma.

Psikolojik Şiddet: Alay etme, dışlama, grup baskısı.

Siber Şiddet: Çevrimiçi zorbalık, öğrenciler arasında sosyal medya üzerinden hakaret veya tehdit etme.

2. Aile Ortamında Şiddet

Aile içinde şiddet, aile bireylerinin birbirine karşı fiziksel, psikolojik, ekonomik veya cinsel zarar verici davranışlarını kapsar.

Fiziksel Şiddet: Çocukların ya da eşin fiziksel saldırıya uğraması.

Psikolojik Şiddet: Sürekli eleştiri, tehdit, küçümseme.

Ekonomik Şiddet: Aile bireylerinin maddi kaynaklarının kısıtlanması veya kontrol altına alınması.

Sözel Şiddet: Hakaret, bağırma, aşırı eleştiri.

3. Toplumsal Ortamlarda Şiddet

Toplum içinde yaşanan şiddet, bireyler arası ya da gruplar arası ilişkilerde ortaya çıkar.

Psikolojik Şiddet (Mobbing): Bir çalışanın iş yerinde sistematik olarak baskıya maruz kalması.

Fiziksel Şiddet: Çalışma arkadaşları arasında fiziksel saldırılar.

(Yılmaz, V. (2012). "İş Yerinde Şiddet ve Mobbing." *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 4(3), 15-32.)

4. Sanal Ortamda Şiddet (Siber Şiddet)

Teknolojik araçlar ve internet üzerinden gerçekleştirilen zarar verici davranışları içerir.

Hakaret ve Tehdit: Çevrimiçi mesajlarla bireyleri tehdit etme veya aşağılayıcı ifadeler kullanma.

Dijital Zorbalık: Fotoğraf ya da özel bilgilerin rızasız paylaşılması.

Manipülasyon: Çevrimiçi gruplarda bireyleri yönlendirme veya izole etme.(Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2009). "Siber Zorbalık: Önleme ve Müdahale Yöntemleri." *Türkçe Çeviri: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayınları.*)

Şiddet Algısı

Şiddet algısı, bireylerin şiddeti nasıl tanımladıkları, deneyimledikleri ve yorumladıklarıyla ilgili öznel bir kavramdır. Bu algı, kişinin kültürel, sosyal, psikolojik ve kişisel deneyimlerine bağlı olarak şekillenir. Şiddet, farklı disiplinler ve toplumlar tarafından çeşitli biçimlerde tanımlanmıştır. Örneğin, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), şiddeti "sahip olunan fiziksel güç ya da kudretin, tehdit yoluyla ya da doğrudan, kendine, bir başka insana, bir gruba ya da topluma karşı yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu ile sonuçlanan ya da sonuçlanma olasılığı yüksek bir biçimde uygulanması" olarak tanımlar. (A. Palabıyık Ve A. R. Savaş, “Şiddet Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme”, *Jshsr*, C. 7, Sy 54, Ss. 1537–1546, Haz. 2020.)

Bireylerin şiddeti algılama biçimleri, yaşadıkları deneyimlere ve içinde buldukları sosyal çevreye göre değişiklik gösterebilir. Örneğin, üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, katılımcılar şiddeti genellikle fiziksel eylemlerle ilişkilendirmiş, ancak psikolojik ve duygusal boyutlarını da vurgulamışlardır. Bu durum, şiddetin sadece fiziksel zarar verme olarak değil, aynı zamanda psikolojik baskı, tehdit ve duygusal istismar olarak da algılandığını göstermektedir.

Şiddet algısı, bireylerin şiddet içeren davranışlara karşı tutumlarını ve bu davranışları nasıl değerlendirdiklerini de etkiler. Toplumsal normlar, medya, aile yapısı ve eğitim gibi faktörler, bireylerin şiddeti nasıl algıladıklarını ve bu algının davranışlarına nasıl yansıdığını belirlemede önemli rol oynar. Özellikle genç bireylerde, şiddetin normalleştirilmesi veya meşrulaştırılması, şiddet eğilimlerinin artmasına neden olabilir. (*Psikiyatri Hemşireliği Dergisi - Journal of Psychiatric Nursing* 2011;2(2):53-60)

Sonuç olarak, şiddet algısı, bireylerin şiddeti nasıl tanımladıkları ve deneyimledikleriyle ilgili karmaşık ve çok boyutlu bir kavramdır. Bu algı, kültürel, sosyal ve kişisel faktörlerin etkileşimiyle şekillenir ve bireylerin şiddet içeren davranışlara karşı tutumlarını belirlemede kritik bir rol oynar.

1.2 Araştırma Problemi

Şiddet, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik ve duygusal bir olgu olarak da ortaya çıkabilmektedir. Bu durum, hem öğrencilerin hem de eğitimcilerin psikolojik ve akademik sağlığı üzerinde uzun vadeli olumsuz etkiler yaratabilir. Eğitimde şiddetle ilgili yapılan önceki araştırmalar, şiddetin yalnızca davranışsal değil, aynı zamanda duygusal, bilişsel ve sosyal boyutlarının da olduğunu ortaya koymuştur (Yıldız, 2019; Çelik & Gürsoy, 2018). Ancak, şiddet algısının farklı birey gruplarına göre nasıl şekillendiği ve bu algıların eğitim ortamlarına olan etkileri henüz yeterince derinlemesine incelenmemiştir.

Öğretmenler, öğrenciler ve veliler, şiddeti farklı açılardan algılayabilirler. Öğretmenler, sınıf içindeki şiddet olaylarını öğrencilerin davranışları üzerinden değerlendirirken; öğrenciler, şiddeti çoğunlukla okulda yaşadıkları olumsuz deneyimler ve arkadaş ilişkileri üzerinden tanımlarlar. Veliler ise, çocuklarının eğitim sürecine dair algılarında genellikle okuldaki yönetim ve öğretim tarzına dayalı bir şiddet algısı geliştirebilirler. Bu bağlamda, öğretmen, öğrenci ve veli gruplarının şiddet algılarının farklı ortamlarda nasıl şekillendiğini anlamak, bu grupların eğitim süreçlerine nasıl etki ettiğini belirlemek, şiddetle mücadele ve eğitim politikaları açısından büyük önem taşımaktadır.

Öte yandan, şiddet algısındaki farklılıkların, bireylerin yaşadıkları çevre, kültürel değerler ve eğitim düzeylerine göre değişebileceği de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu araştırma, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin farklı sosyal ortamlar (okul içi, okul dışı, aile içi) bağlamında şiddet algısını ölçerek, bu algılar arasındaki farkları incelemeyi ve eğitimde şiddetle mücadeleye yönelik daha etkili politikalar geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Öğretmen, veli ve öğrencilerin şiddet algılarını incelemeye yönelik çalışmanın amacı, şiddet kavramını farklı paydaşların bakış açılarıyla

anlamlandırmak, bu algıların kaynaklarını ve sonuçlarını ortaya koymak, eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesine yönelik stratejiler geliştirmek ve olumlu bir okul ikliminin oluşturulmasına katkı sağlamaktır.

Şiddet, bireyler tarafından farklı şekillerde tanımlanabilir ve yorumlanabilir. Öğretmenler, şiddeti genellikle mesleki baskılar veya öğrenci davranışları ile ilişkilendirirken, öğrenciler ve veliler fiziksel ya da psikolojik şiddeti farklı biçimlerde deneyimleyebilir. Bu farklılıkları anlamak, şiddetin karmaşıklığını çözümlenmeye katkı sağlar.

Şiddet olaylarının arkasında yatan nedenler, sosyal, kültürel, ekonomik veya bireysel faktörlere dayanabilir. Araştırmanın bu yönü, şiddetin nedenlerini daha derinlemesine anlamaya yönelik veri sağlar.

Şiddetin öğretmen, veli ve öğrencilerin psikolojik sağlığına, eğitim kalitesine ve genel sosyal ilişkilerine nasıl zarar verdiğini ortaya koymak da yine araştırmanın diğer amaçlarından biri.

Araştırmanın bulguları, şiddet olaylarının azaltılmasına ve önlenmesine yönelik etkili stratejiler geliştirmek için kullanılabilir. Bu stratejiler, okul içi kurallar, rehberlik hizmetleri, aile eğitimleri ve toplumsal farkındalık kampanyaları gibi unsurları içerebilir.

Şiddet algısının, toplumun kültürel değerleri ve normlarıyla nasıl ilişkili olduğunu anlamak için araştırma sonuçlarıyla ortaya konulan ilişki, şiddeti önlemek ve farkındalık yaratmak için önemlidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Öğretmen, veli ve öğrencilerin şiddet algılarını ölçmeye yönelik bilimsel bir araştırma, eğitim ortamlarında şiddetin nasıl tanımlandığını, deneyimlendiğini ve yorumlandığını anlamak açısından büyük önem taşır. Bu tür bir araştırma, eğitim sürecine dahil olan tüm paydaşların şiddet konusundaki farkındalıklarını artırarak, daha güvenli ve destekleyici bir okul iklimi oluşturulmasına katkı sağlar. İlgili literatür gözden geçirildiğinde Türkiye’de son yıllarda gençlerin sergilemiş oldukları suç ve şiddet içeren davranışlar ile ilgili çalışmaların arttığı görülmüştür. Ancak suç ve şiddet tek boyutlu olgular olmayıp, çeşitli faktörler etrafında incelenmesi gereken kavramlardır. Özellikle gençlerin

okullarda maruz kaldıkları veya sergiledikleri bu tür davranışların nedenlerini ve bu davranışlara etki eden faktörleri anlamak ve açıklamaya yönelik daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir. Bu çalışmanın önemi gençlerin maruz kaldıkları ve sergilemiş oldukları suç ve şiddet içeren davranışları, suç sosyolojisinin bir alt disiplini olan çocuk suçluluğu bağlamında ve okul, aile, arkadaş grubu, medya, vb etmenlere bağlı olarak açıklamasıdır.

Farklı Perspektiflerin Anlaşılması: Öğretmenler, veliler ve öğrenciler, şiddeti kendi deneyim ve bakış açılarına göre farklı şekillerde algılayabilirler. Bu farklılıkların incelenmesi, şiddetin eğitim ortamlarındaki etkilerini daha derinlemesine anlamamıza yardımcı olur.

Eğitim Kalitesine Etkisi: Okullarda yaşanan şiddet olaylarına ilişkin öğretmen ve öğrenci algılarının, eğitim sisteminde kaliteyi önemli ölçüde etkilediği bilinmektedir. Bu bağlamda, öğretmen ve öğrencilerin şiddet kavramına ilişkin algılarının bilinmesi, artan şiddet olaylarının önüne geçilebilmesi ve eğitsel önlemlerin alınabilmesi açısından önem taşır.

Şiddetin Önlenmesi ve Müdahale Stratejileri: Şiddet algısı araştırmaları, okullarda şiddeti önleme ve müdahale stratejilerinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynar. Öğrencilerin şiddet eğilimleri ve akran zorbalığına yönelik algıları üzerine yapılan çalışmalar, şiddetin tetikleyicisi olan faktörlerin belirlenmesine ve bu faktörlere yönelik önleyici tedbirlerin alınmasına yardımcı olur.

Politika Geliştirme ve Uygulama: Elde edilen veriler, eğitim politikalarının oluşturulmasında ve mevcut politikaların revize edilmesinde rehberlik edebilir. Özellikle, öğrencilerin şiddet algısını ölçen araştırmalar, mahremiyet ihlali gibi konuların öğrenciler üzerinde yarattığı etkileri ortaya koyarak, bu alanlarda politika geliştirilmesine katkı sağlar.

Toplumsal Farkındalık ve Eğitim: Şiddet algısı üzerine yapılan araştırmalar, toplum genelinde şiddet konusundaki farkındalığı artırarak, şiddetin normalleştirilmesinin önüne geçer ve sağlıklı iletişim yöntemlerinin benimsenmesini teşvik eder.

Sonuç olarak, öğretmen, veli ve öğrencilerin şiddet algılarını ölçen bilimsel araştırmalar, eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi, müdahale edilmesi ve daha güvenli bir öğrenme çevresi oluşturulması için hayati bir öneme sahiptir. Bu tür çalışmalar, eğitim paydaşlarının şiddet konusundaki farkındalıklarını artırarak, olumlu bir okul ikliminin tesis edilmesine katkıda bulunur.

2.LİTERATÜR TARAMASI

Eğitimde şiddet, yalnızca bireylerin fiziksel olarak zarar görmelerine yol açan olaylar olarak değil, aynı zamanda psikolojik ve duygusal etkilerle de şekillenen bir olgu olarak ele alınmalıdır. Eğitimde şiddet, öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin karşılaştıkları çeşitli şiddet türlerine verdikleri tepkilerle doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, şiddet algısının bu üç grup arasında nasıl farklılaştığı ve bu algıların eğitim ortamları üzerindeki etkisi, günümüzde eğitim araştırmalarının önemli bir konusu haline gelmiştir.

Eğitimde Şiddet ve Algı Farklılıkları

Eğitimde şiddet genellikle üç ana düzeyde incelenir: fiziksel şiddet, psikolojik şiddet (zorbalık) ve duygusal şiddet. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin bu şiddet biçimlerine dair algıları, bireylerin yaşadıkları çevre ve kültürel bağlamlara göre farklılık gösterebilmektedir.

Öğrencilerin Şiddet Algısı

Öğrenciler, okul ortamlarında karşılaştıkları şiddeti genellikle arkadaşları arasında yaşanan zorbalık ve dışlanma, öğretmenlerden gelen fiziksel veya sözlü şiddet gibi durumlarla ilişkilendirirler. Yapılan araştırmalar, öğrencilerin şiddet algısının, yaşadıkları çevre ve sosyal etkileşimlerine göre şekillendiğini göstermektedir. Örneğin, Güler (2017) ve Yıldırım (2018) öğrencilerin çoğunlukla aile içindeki şiddet ve okulda yaşadıkları psikolojik baskılarla şiddet algılarını oluşturduklarını

belirtmişlerdir. Öğrencilerin şiddet algısı, özellikle akran zorbalığı ve okulda uygulanan disiplin yöntemleri ile doğrudan ilişkilidir. Öte yandan, öğrencilik yaşındaki bireyler daha çok somut ve fiziksel şiddet türleriyle ilişkilendirilen olgulara duyarlıdır. Bu nedenle, öğrencilerin şiddet algısını anketlerle ölçerek, yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal şiddet algılarını da içerecek şekilde genişletilmelidir.

Öğretmenlerin Şiddet Algısı

Öğretmenler, şiddeti yalnızca öğrencilere yönelik bir olgu olarak görmekle kalmazlar, aynı zamanda eğitimdeki zorluklarla başa çıkmak için karşılaştıkları baskıların, öfke, tükenmişlik gibi psikolojik etkilerin bir sonucu olarak da algılayabilirler. Öğretmenlerin şiddet algısı, hem öğrencilerle olan ilişkilerine hem de okul yönetiminin politikalarına ve toplumsal değer yargılarına bağlı olarak şekillenebilir. Çalışmalar, öğretmenlerin şiddet algılarının, öğrencilerin davranışsal sorunlarıyla başa çıkma konusunda kaygılar taşıdığını göstermektedir (Özdemir & Şahin, 2019). Öğretmenler, sınıf içindeki şiddet olaylarıyla başa çıkmak için uyguladıkları disiplin yöntemlerine ve okul yönetiminin onlara sunduğu desteklere duyarlıdır. Eğitim ortamlarında öğretmenlerin şiddet algılarındaki farklılık, öğretim tarzlarını, öğrencilerle kurdukları ilişkileri ve hatta kendi iş tatminlerini de etkileyebilir.

Velilerin Şiddet Algısı

Veliler, genellikle çocuklarının okulda karşılaştığı şiddetle ilgili farkındalıkları ve okul yönetimiyle olan ilişkileri üzerinden şiddet algılarını şekillendirirler. Çocuklarının eğitiminde okul yönetimi ve öğretmenlerle kurdukları ilişki, onların şiddet algılarında önemli bir rol oynamaktadır. Velilerin şiddet algısı, çoğunlukla eğitimdeki toplumsal ve kültürel değerlerle ilişkilidir. Özellikle, velilerin çocuklarına yönelik eğitim politikaları hakkında sahip oldukları bilgi ve şiddet karşısında sergiledikleri tutum, onların şiddetle ilgili algılarını doğrudan etkiler. Çalışmalar, velilerin eğitimde şiddetle ilgili algılarının, eğitim düzeylerine göre değişebileceğini ortaya koymaktadır (Kaya, 2020). Velilerin şiddetle ilgili algılarını anlamak, özellikle aile-okul iş birliğini geliştirmek için önemlidir.

Şiddet Algısının Sosyal ve Kültürel Boyutları

Şiddet algısı, yalnızca bireylerin kişisel deneyimlerine dayalı değildir; aynı zamanda toplumsal normlar, kültürel değerler ve ekonomik durum gibi faktörlerden de etkilenir. Bu bağlamda, şiddet algısındaki farklılıklar, kültürel ve sosyo-ekonomik bağlamların bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Örneğin, Yıldız (2019) ve Kaya & Tanrıku (2020), toplumların farklı sosyal yapılarına sahip olması nedeniyle, şiddet algısının özellikle kırsal ve kentsel bölgelerde farklılıklar gösterdiğini belirtmişlerdir. Kentsel bölgelerde yaşayan bireylerin, okulda ve toplumda şiddet olaylarına karşı daha duyarlı oldukları gözlemlenirken, kırsal bölgelerde bu duyarlılığın daha az olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, erkeklerin ve kadınların şiddet algısının da farklı olduğu ve kadınların genellikle daha yüksek şiddet algısına sahip oldukları araştırmalarla doğrulanmıştır (Çelik & Gürsoy, 2018).

Eğitim Politikalarındaki Yeri ve Şiddetle Mücadele

Eğitimde şiddetle mücadele, yalnızca okulda uygulanan disiplin yöntemleriyle değil, eğitimcilerin mesleki gelişimi ve öğrenci-öğretmen ilişkilerinin iyileştirilmesiyle de doğrudan ilgilidir. Türkiye'de ve dünya genelinde eğitimde şiddetle mücadeleye yönelik pek çok politika geliştirilmiş olup, bu politikalar genellikle şiddetin fiziksel boyutuna odaklanmaktadır. Ancak, şiddet algısının yalnızca fiziksel boyutla sınırlı olmadığı, aynı zamanda psikolojik ve duygusal etkileriyle de önemli olduğu, son yıllarda yapılan çalışmalarda vurgulanmaktadır (Şahin, 2021). Bu doğrultuda, eğitimde şiddetle mücadele politikalarının, sadece şiddet olaylarının önlenmesine değil, aynı zamanda şiddet algısının değişmesine yönelik farkındalık yaratmaya da odaklanması gerektiği öne sürülmektedir.

Sonuç olarak eğitimde şiddet, bireylerin yaşadıkları çevre, kültürel değerler ve sosyal ilişkilerle doğrudan ilişkilidir. Öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin şiddet algısı, hem kişisel deneyimlere hem de eğitim ortamındaki toplumsal ve kültürel faktörlere bağlı olarak farklılık göstermektedir.

3.GEREÇ VE YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Şekli

Bir araştırmanın şekli, araştırma sorularına uygun şekilde google formlar üzerinden veri toplama, analiz etme ve sonuç çıkarma süreçlerini kapsayan karma tipte bir araştırmadır.

3.2.Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma 2024-2025 eğitim öğretim döneminde Antalya ili Alanya ilçesinde bulunan okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler ile bu kademelerde çocuğu olan veliler ve 4.-12.sınıf arası öğrencilere gerekli izinler alındıktan sonra yapılmıştır.

3.3.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Antalya ili Alanya ilçesindeki okulöncesi, ilkokul, ortaokul, lise kurumlarının veli öğretmen ve öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Antalya ili Alanya ilçesinde 948 öğretmen,3336 öğrenci, 4107 veli olmak üzere toplam 8391 kişi oluşturmuştur.

3.4.Veri Toplama Aracı

Veri toplamada Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Şiddet Algısı Anketi kullanılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖRGM) tarafından hazırlanan "Şiddet Algısı Anketi", kişilerin farklı ortamlarda şiddeti nasıl algıladıklarını değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Anket, dört ana boyutta toplam 40 maddeden oluşmaktadır:

Değerlendirme Ve Yorumlama

Şiddet algısı ev, okul, okul çevresi ve elektronik ortam olmak üzere dört boyutta ele alınmıştır.

Ev ortamı boyutu 1-12 arası,

Okul ortamı boyutu 13-27 arası,

Okul çevresi boyutu 28-34 arası,

Elektronik ortam boyutu 35-40 arası maddeleri içermektedir.

Değerlendirme sonucunda kişilerin her boyutla ilgili olarak işaretlediği seçenekler dikkate alınır. “Şiddettir” ifadesi 0, “Kararsızım” ifadesi 1 ve “Şiddet Değildir” ifadesi 3 olarak kodlanmıştır. Katılımcıların verdiği cevaplara göre boyut ortalamalarının 0’a yakın olması şiddet algısının güçlü olduğunu gösterirken, 1’e yakın olması kararsızlığı, 2’ye yakın olması şiddet algısının düşük olduğunu göstermektedir.

Şiddet Algısı Anketi Maddeleri

1. Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi
2. Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi
3. Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması
4. Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması
5. Evde çocuğun görmezden gelinmesi
6. Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi
7. Evde çocuğa hakaret edilmesi
8. Evde çocuğa yüksek sesle bağırlması
9. Evde çocuğa kötü isimler takılması
10. Evde çocuğun dövülmesi
11. Evde çocuğun itilip/kakılması
12. Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması
13. Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması
14. Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması
15. Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikayeler uydurması
16. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması
17. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi
18. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi
19. Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması
20. Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi
21. Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi
22. Okulda öğretmenin bir çocuğun kulağını çekmesi
23. Okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması

24. Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi
25. Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması
26. Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi
27. Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi
28. Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması
29. Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi
30. Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi
31. Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi
32. Okul çevresinde bir çocuğa vurulması
33. Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi
34. Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi
35. Bir çocuğun fotoğraf ya da video kaydının cep telefonuyla izin alınmadan çekilmesi.
36. Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi
37. Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması
38. Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması
39. Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi
40. İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması

3.5.Araştırmanın Hipotezleri

H1: Öğrencilerin şiddet algısı ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Öğrencilerin ev ortamı, okul ortamı, okul çevresi ve elektronik ortamdaki şiddet algılarının arasında bir fark vardır.

H3: Anne babaların şiddet algısı ile yaşları arasında anlamlı bir fark vardır.

H4: Anne-babaların ev ortamı, okul ortamı, okul çevresi ve elektronik ortamdaki şiddet algılarının arasında bir fark vardır.

H5: Öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile şiddet algısı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H6: Öğretmenlerin ev ortamı, okul ortamı, okul çevresi ve elektronik ortamdaki şiddet algılarının arasında bir fark vardır.

3.6.Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Verilerin istatistiksel analizleri SPSS 22 istatistik paket programında yapılmıştır.

4.BULGULAR

4.1.Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve buldukları kademe açısından Tablo 1’de incelenmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

		Frekans	%
Cinsiyet	KADIN	2021	60,6
	ERKEK	1315	39,4
	Total	3336	100,0
		Frekans	%
Kademe	İLKOKUL	532	15,9
	ORTAOKUL	1587	47,6
	LİSE	1217	36,5
	Total	3336	100,0

Araştırmamıza katılan 3336 öğrencinin %60,6’sı kız, %39,4’ü erkek öğrencidir. Öğrencilerin %15,9’u ilkokul, %47,6’sı ortaokul ve %36,5’i lise öğrencisidir.

Bu bilgiler, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun kadın, ortaokul kademesinde öğrenim gördüğünü gösteriyor.

4.2.Velilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan veliler cinsiyet, yaş, medeni hal, anne baba olma durumları ve çalışma süreleri açısından Tablo 2’de incelenmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Sosyo-Demografik Özellikleri

		Frekans	%
Cinsiyet	KADIN	3332	81,1
	ERKEK	775	18,9
	Total	4107	100,0
		Frekans	%
Yaş Aralığı	25-30 YAŞ ARASI	330	8,0
	31-40 YAŞ ARASI	2020	49,2
	41-50 YAŞ ARASI	1552	37,8
	51-60 YAŞ ARASI	192	4,7
	61-70 YAŞ ARASI	13	0,3
	Total	4107	100,0
		Frekans	%
Medeni Hal	BEKAR	325	7,9
	EVLİ	3782	92,1
	Total	4107	100,0
		Frekans	%
Çocuk Sayısı	1,00	568	13,8
	2,00	2008	48,9
	3,00	1132	27,6
	4,00	320	7,8
	5,00	79	1,9
	Total	4107	100,0

Araştırmaya katılan 4107 velinin %81,1'i kadın, % 18,9'u erkektir. 25-30 yaş arasında bulunan 330 kişi %8. 31-40 yaş arasında bulunan 2020 kişi %49,2. 41-50 yaş arasında bulunan 1552 kişi %37,8. 51-60 yaş arasında bulunan 192 kişi %4,7. 61-70 yaş arasında bulunan 13 kişi 0,3 lük yüzdelik dilimdedir. Velilerin 3782 si yani % 92,1'i evlidir, 325'i yani %7,9'u bekar. Velilerin çocuk sayılarına bakıldığında 1 çocuklu olan 568 kişi %13,8. 2 çocuklu olan 2008 kişi %48,9. 3 çocuklu olan 1132 kişi %27,6. 4 çocuklu olan 320 kişi %7,8. 5 ve daha fazla çocuklu olan 79 kişi %1,9'luk yüzdelik dilimde yer almaktadır.

Bu bilgiler, katılımcı velilerin çoğunluğunun kadın, 31-50 yaş aralığında, evli ve 2-3 arası çocuğa sahip olduğunu gösteriyor.

4.3.Öğretmenlerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan öğretmenler cinsiyet, yaş, medeni hal, çalıştığı kademe ve kıdem yılı açısından Tablo 3'te incelenmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Sosyo-Demografik Özellikleri

		Frekans	%
Cinsiyet	KADIN	582	61,4
	ERKEK	366	38,6
	Total	948	100,0
		Frekans	%
Yaş Aralığı	22-30 YAŞ	62	6,5
	31-40	338	35,7
	41-50	401	42,3
	51-60	139	14,7
	61-70	8	,8
	Total	948	100,0
		Frekans	%
Medeni Hal	EVLİ	745	78,6
	BEKAR	203	21,4
	Total	948	100,0
		Frekans	%
Çalıştığı Kademe	OKULÖNCESİ	90	9,5
	İLKOKUL	278	29,3
	ORTAOKUL	305	32,2
	LİSE	275	29,0
	Total	948	100,0
		Frekans	%
Kıdem Yılı	0-10	188	19,8
	11-20	418	44,1
	21-30	270	28,5
	31-40	71	7,5
	41-50	1	,1
	Total	948	100,0

Araştırmaya katılan toplam 948 öğretmenin 582'si (%61,4) kadın, 366'sı (%38,6) erkektir. Katılımcı öğretmenler yaş aralığı olarak 22-30 yaş:

62 kişi (%6,5), 31-40 yaş: 338 (%35,7), 41-50 yaş: 401 kişi(%42,3), 51-60 yaş: 139 kişi(%14,7), 61-70 yaş: 8 kişi (%0,8).

Öğretmenlerin 745'i (%78,6) Evli, 203'si (%21,4) Bekardır. Öğretmenlerin, 902'ı (%9,5) Okul Öncesi 278'i (%29,3) İlkokul, 305'i (%32,2) Ortaokul, 275'i (%29,0) Lise kademesinde görev yapmaktadır.

Öğretmenlerin 188'i (%19,8) 0-10 yıllık, 418'i (%44,1) 11-20 yıllık, 270'i (%28,5) 21-30 yıllık, 71'i (%7,5) 31-40 yıllık, 1'i (%0,1) 41-50 yıllık kıdeme sahiptir.

Bu bilgiler, katılımcı öğretmenlerin çoğunluğunun kadın, 31-50 yaş aralığında, evli ve 11-20 yıl arası kıdeme sahip olduğunu gösteriyor.

4.4.Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları

Tablo 4. Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları Madde Frekansları

MADDE_1 (Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1108	33,2%
KARARSIZIM	810	24,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	1418	42,5%
MADDE_2 (Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1800	54,0%
KARARSIZIM	690	20,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	846	25,4%
MADDE_3 (Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2116	63,4%
KARARSIZIM	593	17,8%
ŞİDDET DEĞİLDİR	627	18,8%
MADDE_4 (Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1745	52,3%
KARARSIZIM	727	21,8%
ŞİDDET DEĞİLDİR	864	25,9%
MADDE_5 (Evde çocuğun görmezden gelinmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2284	68,5%

KARARSIZIM	434	13,0%
ŞİDDET DEĞİLDİR	618	18,5%
MADDE_6 (Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2519	75,5%
KARARSIZIM	323	9,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	494	14,8%
MADDE_7 (Evde çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2572	77,1%
KARARSIZIM	264	7,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	500	15,0%
MADDE_8 (Evde çocuğa yüksek sesle bağırılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2227	66,8%
KARARSIZIM	595	17,8%
ŞİDDET DEĞİLDİR	514	15,4%
MADDE_9 (Evde çocuğa kötü isimler takılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2391	71,7%
KARARSIZIM	383	11,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	562	16,8%
MADDE_10 (Evde çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2798	83,9%
KARARSIZIM	106	3,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	432	12,9%
MADDE_11(Evde çocuğun itilip/kakılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2688	80,6%
KARARSIZIM	155	4,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	474	14,2%
MADDE_12 (Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2705	81,1%
KARARSIZIM	174	5,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	457	13,7%
MADDE_13 (Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1720	51,6%
KARARSIZIM	857	25,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	759	22,8%

MADDE_14 (Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1736	52,0%
KARARSIZIM	864	25,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	736	22,1%
MADDE_15 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikayeler uydurması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2374	71,2%
KARARSIZIM	463	13,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	499	15,0%
MADDE_16. (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2430	72,8%
KARARSIZIM	430	12,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	476	14,3%
MADDE_17(Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2754	82,6%
KARARSIZIM	172	5,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	410	12,3%
MADDE_18(Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2453	73,5%
KARARSIZIM	413	12,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	470	14,1%
MADDE_19(Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2715	81,4%
KARARSIZIM	197	5,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	424	12,7%
MADDE_20(Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2752	82,5%
KARARSIZIM	186	5,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	398	11,9%
MADDE_21(Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2835	85,0%
KARARSIZIM	117	3,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	384	11,5%
MADDE_22(Okulda öğretmenin bir çocuğun kulağını çekmesi)		
	N	%

ŞİDDETTİR	2474	74,2%
KARARSIZIM	387	11,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	475	14,2%
MADDE_23 (Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1762	52,8%
KARARSIZIM	841	25,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	733	22,0%
MADDE_24 (Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2665	79,9%
KARARSIZIM	254	7,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	417	12,5%
MADDE_25 (Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1966	58,9%
KARARSIZIM	773	23,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	597	17,9%
MADDE_26 (Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2862	85,8%
KARARSIZIM	84	2,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	390	11,7%
MADDE_27 (Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/ çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2527	75,7%
KARARSIZIM	385	11,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	424	12,7%
MADDE_28 (Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1732	51,9%
KARARSIZIM	841	25,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	763	22,9%
MADDE_29. (Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2766	82,9%
KARARSIZIM	173	5,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	397	11,9%
MADDE_30 (Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2493	74,7%
KARARSIZIM	392	11,8%

ŞİDDET DEĞİLDİR	451	13,5%
MADDE_31. (Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2548	76,4%
KARARSIZIM	346	10,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	442	13,2%
MADDE_32(Okul çevresinde bir çocuğa vurulması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2858	85,7%
KARARSIZIM	109	3,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	369	11,1%
MADDE_33(Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2764	82,9%
KARARSIZIM	190	5,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	382	11,5%
MADDE_34(Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2868	86,0%
KARARSIZIM	92	2,8%
ŞİDDET DEĞİLDİR	376	11,3%
MADDE_35. (Bir çocuğun fotoğraf ya da video kaydının cep telefonuyla izin alınmadan çekilmesi.)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2079	62,3%
KARARSIZIM	565	16,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	692	20,7%
MADDE_36(Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2570	77,0%
KARARSIZIM	324	9,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	442	13,2%
MADDE_37 (Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2594	77,8%
KARARSIZIM	290	8,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	432	12,9%
MADDE_38. (Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2460	73,7%
KARARSIZIM	409	12,3%

ŞİDDET DEĞİLDİR	467	14,0%
MADDE_39 (Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2775	83,2%
KARARSIZIM	155	4,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	406	12,2%
MADDE_40 . (İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2554	76,6%
KARARSIZIM	344	10,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	438	13,1%

Tablo 5. Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları

Frekans Ortalamaları

	N	Sum	Mean
MADDE_1	3336	3646,00	1,0929
MADDE_2	3336	2382,00	,7140
MADDE_3	3336	1847,00	,5537
MADDE_4	3336	2455,00	,7359
MADDE_5	3336	1670,00	,5006
MADDE_6	3336	1311,00	,3930
MADDE_7	3336	1264,00	,3789
MADDE_8	3336	1623,00	,4865
MADDE_9	3336	1507,00	,4517
MADDE_10	3336	970,00	,2908
MADDE_11	3336	1103,00	,3325
MADDE_12	3336	1088,00	,3261
MADDE_13	3336	2375,00	,7119
MADDE_14	3336	2336,00	,7002
MADDE_15	3336	1461,00	,4379
MADDE_16	3336	1382,00	,4143
MADDE_17	3336	992,00	,2974
MADDE_18	3336	1353,00	,4056
MADDE_19	3336	1045,00	,3132
MADDE_20	3336	982,00	,2944
MADDE_21	3336	885,00	,2653
MADDE_22	3336	1337,00	,4008
MADDE_23	3336	2307,00	,6915
MADDE_24	3336	1088,00	,3261
MADDE_25	3336	1967,00	,5896

MADDE_26	3336	864,00	,2590
MADDE_27	3336	1233,00	,3696
MADDE_28	3336	2367,00	,7095
MADDE_29	3336	967,00	,2899
MADDE_30	3336	1294,00	,3879
MADDE_31	3336	1230,00	,3687
MADDE_32	3336	847,00	,2539
MADDE_33	3336	954,00	,2860
MADDE_34	3336	844,00	,2530
MADDE_35	3336	1949,00	,5842
MADDE_36	3336	1208,00	,3621
MADDE_37	3336	1154,00	,3480
MADDE_38	3336	1343,00	,4026
MADDE_39	3336	967,00	,2899
MADDE_40	3336	1220,00	,3657

Bu maddeler, katılımcılar tarafından en çok "şiddet" olarak algılanmıştır.

MADDE_32: 0,2539,MADDE_34: 0,2530,MADDE_26: 0,2590

MADDE_21: 0,2653

Bu maddeler kararsızlık yaratmış veya "şiddet" olarak algılanmamıştır.

MADDE_1: 1,0929,MADDE_3: 0,5537,MADDE_35: 0,5842

MADDE_25: 0,5896

Özellikle MADDE_1 (1,0929) en yüksek ortalama sahip madde olarak, şiddet algısından uzak bir madde gibi değerlendirilmiştir.

Çoğu madde için ortalama değer 0,5'in altında, bu da genelde katılımcıların maddeleri "şiddet" olarak algılama eğiliminde olduğunu gösteriyor.

Ancak, belirli maddelerde ortalamaların 0,7'ye yaklaşması (ör. MADDE_2,MADDE_13,MADDE_28) bu maddelerin kararsızlık yarattığını veya katılımcılar arasında farklı algılandığını işaret edebilir.

Ortalaması 1'in üstünde olan MADDE_1, diğer maddelerle kıyaslandığında bariz bir şekilde "şiddet" olarak görülmemektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumlarının Kademeler Arasındaki İlişkisi

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
						Lower Bound	Upper Bound
Ev_Ortamı	İLKOKUL	532	,4604	,58680	,02544	,4105	,5104
	ORTAOKUL	1587	,5329	,59372	,01490	,5036	,5621
	LİSE	1217	,5332	,59841	,01715	,4995	,5668
	Total	3336	,5214	,59476	,01030	,5012	,5416
Okul_Ortamı	İLKOKUL	532	,3217	,55009	,02385	,2748	,3685
	ORTAOKUL	1587	,4254	,56094	,01408	,3978	,4530
	LİSE	1217	,4883	,57406	,01646	,4560	,5206
	Total	3336	,4318	,56665	,00981	,4126	,4510
Okul_çevresi	İLKOKUL	532	,2632	,56455	,02448	,2151	,3112
	ORTAOKUL	1587	,3404	,58695	,01473	,3115	,3693
	LİSE	1217	,4391	,62315	,01786	,4041	,4742
	Total	3336	,3641	,60010	,01039	,3438	,3845
Elektronik_ortam	İLKOKUL	532	,3061	,58015	,02515	,2567	,3556
	ORTAOKUL	1587	,3804	,62600	,01571	,3496	,4113
	LİSE	1217	,4457	,63595	,01823	,4099	,4815
	Total	3336	,3924	,62426	,01081	,3712	,4136

Bu tablo, öğrencilerin farklı ortamlarda şiddeti nasıl algıladıklarını göstermektedir. Eğitim düzeyleri (ilkokul, ortaokul ve lise) arasındaki farklılıklara özellikle dikkat edilmiştir. Anket verilerinden elde edilen ortalama değerler analiz edilerek öğrencilerin davranışları şiddet, belirsiz veya şiddet değil olarak nasıl sınıflandırdıklarına dair bulgular tartışılmıştır. Düşük ortalama puanlar daha yüksek şiddet algısını, yüksek puanlar ise belirsizlik veya şiddetin tanınmadığını ifade etmektedir. Bulgular, algıların yaş ve bağlama göre nasıl farklılık gösterdiğini ortaya koymakta ve hedefe yönelik eğitim müdahalelerine duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Ev Ortamı Algısı

İlkokul: Ortalama = 0,4604

Ortaokul: Ortalama = 0,5329

Lise: Ortalama = 0,5332

Ortalama puanlar, ilkokul öğrencilerinin davranışları şiddet olarak algılama olasılıklarının ortaokul ve lise öğrencilerine göre daha yüksek olduğunu, diğer iki grubun ise belirsizlik yönünde yoğunlaştığını göstermektedir.

Okul Ortamı Algısı

İlkokul: Ortalama = 0,3217

Ortaokul: Ortalama = 0,4254

Lise: Ortalama = 0,4883

Ortalama değerlerde ilkokuldan liseye doğru ilerleyen bir artış gözlenmektedir, bu da okul ortamında şiddete yönelik duyarlılığın azalmasına veya belirsizliğe işaret etmektedir.

Toplum Ortamı Algısı

İlkokul: Ortalama = 0,2632

Ortaokul: Ortalama = 0,3404

Lise: Ortalama = 0,4391

Toplum içindeki şiddet algısı açısından ilkokul öğrencileri en yüksek duyarlılığa sahiptir, bu da düşük ortalama puanlarla yansıtılmaktadır.

Elektronik Ortam Algısı

İlkokul: Ortalama = 0,3061

Ortaokul: Ortalama = 0,3804

Lise: Ortalama = 0,4457

Elektronik ortamlar, toplum ve okul ortamlarına benzer bir eğilim göstermektedir; ilkokul öğrencileri, diğer gruplara göre daha düşük ortalama puanlarla daha yüksek bir duyarlılık sergilemektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin Şiddeti Algılama Durumlarının Yaşları İle İlişkisi

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
İLKOKUL	532	,3507	,53693	,02328	,3049	,3964
ORTAOKUL	1587	,4360	,55244	,01387	,4088	,4632
LİSE	1217	,4868	,56631	,01623	,4549	,5186
Total	3336	,4409	,55682	,00964	,4220	,4598

Şiddet algısı verileri ilkokul, ortaokul ve lise gruplarına ayrılarak değerlendirilmiştir.

Genel Bulgular ve Gruplar Arası İlişkiler

İlkokul Öğrencileri

Ortalama:0,3507

Bu grup, öğrenciler içinde şiddet algısı en yüksek olan grubu temsil etmektedir. İlkokul öğrencilerinin gelişimsel olarak daha savunmasız bir dönemde bulunması ve şiddet olaylarına karşı daha duyarlı olmaları, bu yüksek algının nedeni olabilir.

Ortaokul Öğrencileri

Ortalama:0,4360

Ortaokul öğrencilerinin şiddet algısı, ilkokul grubuna kıyasla azalmış ancak hala yüksek düzeydedir. Bu geçiş, öğrencilerin yaş ilerledikçe şiddet algılarında bir miktar azalma olduğunu ve bu yaş grubunda bireysel farkındalık düzeylerinin değişmeye başladığını göstermektedir.

Lise Öğrencileri

Ortalama:0,4868

Lise öğrencileri, şiddet algısı en düşük olan gruptur. Lise dönemi, bireylerin bağımsızlıklarının arttığı ve daha fazla sosyal deneyime maruz kaldıkları bir dönemdir. Bu, şiddet algısının azalmasına veya kararsızlık düzeyinin artmasına neden olabilir.

Kademeler Arası İlişkilerin Analizi

İlkokul ile Ortaokul

Ortaokul grubunun ortalama şiddet algısı (0,4360), ilkokul grubuna (0,3507) göre daha düşüktür.

Bu fark, ortaokul öğrencilerinin ilkokuldan itibaren gelişen sosyal deneyimleriyle açıklanabilir.

İlkokul öğrencilerinin aile ve öğretmen odaklı koruyucu ortamlarında şiddet algılarının daha yüksek olması, ortaokulda daha geniş sosyal çevrelerin etkisiyle dengelenebilir.

Ortaokul ile Lise

Lise grubunun ortalama şiddet algısı (0,4868), ortaokul grubundan (0,4360) daha yüksektir.

Bu geçişte, lise öğrencilerinin sosyal ilişkilerde artan kararsızlıklarının etkili olduğu düşünülebilir.

Ayrıca, lise döneminde bireylerin medya ve diğer dış etkenlerle şiddeti daha farklı yorumlama eğiliminde olmaları bu algının azalmasına neden olabilir.

İlkokul ile Lise

İlkokul grubunun şiddet algısı (0,3507), lise grubuna (0,4868) kıyasla daha yüksektir.

Bu belirgin fark, küçük yaş gruplarının şiddeti daha somut bir tehdit olarak algıladığını, lise çağındaki öğrencilerin ise bunu daha soyut bir olgu olarak değerlendirdiğini göstermektedir.

4.5.Velilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları

Tablo 8. Velilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları Madde Frekansları

MADDE_1 (<i>Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi</i>)		
	N	%
ŞİDDETTİR	1673	40,7%
KARARSIZIM	910	22,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	1524	37,1%
MADDE_2 (<i>Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi</i>)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2379	57,9%
KARARSIZIM	804	19,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	924	22,5%
MADDE_3 (<i>Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması</i>)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3020	73,5%
KARARSIZIM	519	12,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	568	13,8%
MADDE_4 (<i>Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması</i>)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2008	48,9%

KARARSIZIM	1055	25,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	1044	25,4%
MADDE_5 (Evde çocuğun görmezden gelinmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3369	82,0%
KARARSIZIM	248	6,0%
ŞİDDET DEĞİLDİR	490	11,9%
MADDE_6 (Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3531	86,0%
KARARSIZIM	191	4,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	385	9,4%
MADDE_7 (Evde çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3610	87,9%
KARARSIZIM	139	3,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	358	8,7%
MADDE_8 (Evde çocuğa yüksek sesle bağırlması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2960	72,1%
KARARSIZIM	730	17,8%
ŞİDDET DEĞİLDİR	417	10,2%
MADDE_9 (Evde çocuğa kötü isimler takılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3597	87,6%
KARARSIZIM	144	3,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	366	8,9%
MADDE_10 (Evde çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3711	90,4%
KARARSIZIM	70	1,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	326	7,9%
MADDE_11 (Evde çocuğun itilip/kakılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3693	89,9%
KARARSIZIM	68	1,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	322	7,8%
MADDE_12 (Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3654	89,0%
KARARSIZIM	132	3,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	321	7,8%

MADDE_13 (Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2906	70,8%
KARARSIZIM	697	17,0%
ŞİDDET DEĞİLDİR	504	12,3%
MADDE_14 (Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2824	68,8%
KARARSIZIM	802	19,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	481	11,7%
MADDE_15 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikayeler uydurması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3407	83,0%
KARARSIZIM	357	8,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	343	8,4%
MADDE_16 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3550	86,4%
KARARSIZIM	229	5,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	328	8,0%
MADDE_17 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3731	90,8%
KARARSIZIM	101	2,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	275	6,7%
MADDE_18 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3638	88,6%
KARARSIZIM	179	4,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	290	7,1%
MADDE_19 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3689	89,8%
KARARSIZIM	140	3,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	278	6,8%
MADDE_20 (Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3709	90,3%
KARARSIZIM	125	3,0%
ŞİDDET DEĞİLDİR	273	6,6%
MADDE_21 (Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi)		
	N	%

ŞİDDETTİR	3750	91,3%
KARARSIZIM	85	2,1%
ŞİDDET DEĞİLDİR	272	6,6%
MADDE_22 (Okulda öğretmen bir çocuğun kulağını çekmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3301	80,4%
KARARSIZIM	425	10,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	381	9,3%
MADDE_23 (Okulda öğretmen bir çocuğa isim takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3023	73,6%
KARARSIZIM	669	16,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	415	10,1%
MADDE_24 (Okulda öğretmen bir çocuğa hakaret etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3677	89,5%
KARARSIZIM	139	3,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	291	7,1%
MADDE_25 (Okulda öğretmen bir çocuğa bağırması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2626	63,9%
KARARSIZIM	940	22,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	541	13,2%
MADDE_26 (Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3758	91,5%
KARARSIZIM	70	1,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	279	6,8%
MADDE_27 (Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3565	86,8%
KARARSIZIM	253	6,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	289	7,0%
MADDE_28 (Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2772	67,5%
KARARSIZIM	798	19,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	537	13,1%
MADDE_29 (Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3742	91,1%
KARARSIZIM	96	2,3%

ŞİDDET DEĞİLDİR	269	6,5%
MADDE_30 (Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3672	89,4%
KARARSIZIM	149	3,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	286	7,0%
MADDE_31 (Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3680	89,6%
KARARSIZIM	151	3,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	276	6,7%
MADDE_32 (Okul çevresinde bir çocuğa vurulması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3765	91,7%
KARARSIZIM	93	2,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	249	6,1%
MADDE_33 (Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3731	90,8%
KARARSIZIM	121	2,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	255	6,2%
MADDE_34 (Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3778	92,0%
KARARSIZIM	79	1,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	250	6,1%
MADDE_35 (Bir çocuğun fotoğraf ya da video kaydının cep telefonuyla izin alınmadan çekilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	2847	69,3%
KARARSIZIM	596	14,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	664	16,2%
MADDE_36 (Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3667	89,3%
KARARSIZIM	141	3,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	299	7,3%
MADDE_37 (Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3606	87,8%
KARARSIZIM	185	4,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	288	7,0%

MADDE_38 (Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3490	85,0%
KARARSIZIM	301	7,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	316	7,7%
MADDE_39 (Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3747	91,2%
KARARSIZIM	85	2,1%
ŞİDDET DEĞİLDİR	275	6,7%
MADDE_40 (İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	3631	88,4%
KARARSIZIM	186	4,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	290	7,1%

Tablo 8. Velilerin Şiddeti Algılama Durumları Frekans Ortalamaları

	N	Sum	Mean
MADDE_1	4107	3958,00	,9637
MADDE_2	4107	2652,00	,6457
MADDE_3	4107	1655,00	,4030
MADDE_4	4107	3143,00	,7653
MADDE_5	4107	1228,00	,2990
MADDE_6	4107	961,00	,2340
MADDE_7	4107	855,00	,2082
MADDE_8	4107	1564,00	,3808
MADDE_9	4107	876,00	,2133
MADDE_10	4107	722,00	,1758
MADDE_11	4107	712,00	,1744
MADDE_12	4107	774,00	,1885
MADDE_13	4107	1705,00	,4151
MADDE_14	4107	1764,00	,4295
MADDE_15	4107	1043,00	,2540
MADDE_16	4107	885,00	,2155
MADDE_17	4107	651,00	,1585
MADDE_18	4107	759,00	,1848
MADDE_19	4107	696,00	,1695
MADDE_20	4107	671,00	,1634
MADDE_21	4107	629,00	,1532
MADDE_22	4107	1187,00	,2890
MADDE_23	4107	1499,00	,3650

MADDE_24	4107	721,00	,1756
MADDE_25	4107	2022,00	,4923
MADDE_26	4107	628,00	,1529
MADDE_27	4107	831,00	,2023
MADDE_28	4107	1872,00	,4558
MADDE_29	4107	634,00	,1544
MADDE_30	4107	721,00	,1756
MADDE_31	4107	703,00	,1712
MADDE_32	4107	591,00	,1439
MADDE_33	4107	631,00	,1536
MADDE_34	4107	579,00	,1410
MADDE_35	4107	1924,00	,4685
MADDE_36	4107	739,00	,1799
MADDE_37	4107	761,00	,1866
MADDE_38	4107	933,00	,2272
MADDE_39	4107	635,00	,1546
MADDE_40	4107	766,00	,1865

MADDE_34, MADDE_32,MADDE_26,MADDE_21,MADDE_33 te veliler arasında şiddet algısında güçlü bir uzlaşa olduğunu göstermektedir. Özellikle MADDE_34 (0,1410), en çok şiddet olarak algılanan madde olarak öne çıkıyor.

Aşağıdaki maddeler kararsızlık yaratmış ya da şiddet olarak görülmemiştir.

MADDE_1:0,9637, MADDE_4:0,7653, MADDE_28:0,4558, MADDE_35: 0,4685, MADDE_25: 0,4923

Özellikle MADDE_1 (0,9637), kararsızlık yaratan bir madde olarak dikkat çekiyor. Şiddet algısından uzak bir anlam taşıyor olabilir.

Tablo 9. Velilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumlarının Yaşları İle İlişkisi

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
						Lower Bound	Upper Bound
Ev_ortamı	25-30 YAŞ ARASI	330	,4227	,54434	,02996	,3637	,4816
	31-40 YAŞ ARASI	2020	,3613	,47316	,01053	,3406	,3819
	41-50 YAŞ ARASI	1552	,4094	,51408	,01305	,3838	,4350
	51-60 YAŞ ARASI	192	,4019	,50384	,03636	,3302	,4736
	61-70 YAŞ ARASI	13	,8654	,90366	,25063	,3193	1,4115
	Total	4107	,3879	,49920	,00779	,3726	,4031
Okul_ortamı	25-30 YAŞ ARASI	330	,2693	,50159	,02761	,2150	,3236
	31-40 YAŞ ARASI	2020	,2303	,44555	,00991	,2108	,2497
	41-50 YAŞ ARASI	1552	,2771	,49825	,01265	,2523	,3019
	51-60 YAŞ ARASI	192	,2701	,47351	,03417	,2027	,3375
	61-70 YAŞ ARASI	13	,7846	,95186	,26400	,2094	1,3598
	Total	4107	,2547	,47542	,00742	,2402	,2692
Okul_çevresi	25-30 YAŞ ARASI	330	,2130	,49239	,02711	,1597	,2663
	31-40 YAŞ ARASI	2020	,1761	,45046	,01002	,1564	,1958
	41-50 YAŞ ARASI	1552	,2227	,50857	,01291	,1973	,2480
	51-60 YAŞ ARASI	192	,1935	,47660	,03440	,1256	,2613
	61-70 YAŞ ARASI	13	,7692	,96985	,26899	,1832	1,3553
	Total	4107	,1993	,48139	,00751	,1846	,2141
Elektronik_Ortam	25-30 YAŞ ARASI	330	,2875	,54760	,03014	,2282	,3468
	31-40 YAŞ ARASI	2020	,2070	,47080	,01048	,1865	,2276
	41-50 YAŞ ARASI	1552	,2551	,53379	,01355	,2285	,2816
	51-60 YAŞ ARASI	192	,2300	,49448	,03569	,1596	,3004
	61-70 YAŞ ARASI	13	,7179	,90877	,25205	,1688	1,2671
	Total	4107	,2343	,50590	,00789	,2189	,2498

Ev Ortamı

25-30 yaş arası: Ortalama 0,4227 şiddet algısı yüksek.

31-40 yaş arası: Ortalama 0,3613 şiddet algısı oldukça yüksek.

41-50 yaş arası: Ortalama 0,4094 şiddet algısı yüksek.

51-60 yaş arası: Ortalama 0,4019 şiddet algısı yüksek.

Genel Ortalama 0,3988 (61-70 yaş hariç) ev ortamında şiddet algısı yüksek.

Okul Ortamı

25-30 yaş arası: Ortalama 0,2693 şiddet algısı çok yüksek.

31-40 yaş arası: Ortalama 0,2303 şiddet algısı çok yüksek.

41-50 yaş arası: Ortalama 0,2771 şiddet algısı çok yüksek.

51-60 yaş arası: Ortalama 0,2701 şiddet algısı çok yüksek.

Genel Ortalama 0,2617 (61-70 yaş hariç) okul ortamında şiddet algısı oldukça yüksek.

Okul Çevresi

25-30 yaş arası: Ortalama 0,2130 şiddet algısı çok yüksek.

31-40 yaş arası: Ortalama 0,1761 şiddet algısı çok yüksek.

41-50 yaş arası: Ortalama 0,2227 şiddet algısı çok yüksek.

51-60 yaş arası: Ortalama 0,1935 şiddet algısı çok yüksek.

Genel Ortalama 0,2013 (61-70 yaş hariç) okul çevresinde şiddet algısı çok yüksek.

Elektronik Ortam

25-30 yaş arası: Ortalama 0,2875 şiddet algısı oldukça yüksek.

31-40 yaş arası: Ortalama 0,2070 şiddet algısı çok yüksek.

41-50 yaş arası: Ortalama 0,2551 şiddet algısı oldukça yüksek.

51-60 yaş arası: Ortalama 0,2300 şiddet algısı çok yüksek.

Genel Ortalama 0,2449 (61-70 yaş hariç) elektronik ortamda şiddet algısı oldukça yüksek.

Tablo 10. Velilerin Şiddeti Algılama Durumlarının Yaşları İle İlişkisi

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
25-30 YAŞ ARASI	330	,3081	,48682	,02680	,2553	,3608
31-40 YAŞ ARASI	2020	,2566	,43149	,00960	,2378	,2754
41-50 YAŞ ARASI	1552	,3039	,48149	,01222	,2799	,3279
51-60 YAŞ ARASI	192	,2902	,46419	,03350	,2242	,3563
61-70 YAŞ ARASI	13	,7962	,92454	,25642	,2375	1,3548
Total	4107	,2819	,46046	,00719	,2678	,2960

Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırma

31-40 Yaş Grubu: 0,25

Şiddet algısı en net olan gruptur. Bu yaş grubundaki veliler, şiddet ve şiddet olmayan durumları daha iyi ayırt edebilmekte ve farkındalık düzeyleri yüksektir.

25-30 ve 41-50 Yaş Grupları:0,30 ve 0,30

Bu iki grup, şiddeti tanıma konusunda benzer özellikler göstermektedir. Şiddetin farkında olan gruplar arasında yer almakla birlikte, 31-40 yaş grubuna kıyasla biraz daha az net bir algıya sahiptirler.

51-60 Yaş Grubu:0,29

Bu yaş grubu, şiddetin farkında olan diğer gruplarla benzerlik göstermekte ve net bir şiddet algısına sahiptir. Ancak, farkındalık düzeyi 31-40 yaş grubuna göre bir miktar daha düşüktür.

61-70 Yaş Grubu: 0,7962

Bu yaş grubu, şiddetin farkındalığı konusunda en düşük düzeyde olan gruptur. Neyin şiddet olduğu ve olmadığı konusunda kararsızlık yaşamakta, bu da algının zayıf olduğunu göstermektedir.

4.6.Öğretmenlerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları

Tablo 11. Öğretmenlerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları Madde Frekansları

Madde_1 (Evde çocuğun davranışları nedeniyle harçlığının kesilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	385	40,6%
KARARSIZIM	218	23,0%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	345	36,4%
Madde_2 (Evde, çocuğun sevdiği şeyleri yapmasının engellenmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	494	52,1%
KARARSIZIM	213	22,5%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	241	25,4%
Madde_3 (Anne babanın çocuğunu başkalarıyla kıyaslaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	761	80,3%
KARARSIZIM	111	11,7%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	76	8,0%
Madde_4 (Evde çocuğun özel eşyalarının izinsiz karıştırılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	497	52,4%
KARARSIZIM	264	27,8%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	187	19,7%
Madde_5 (Evde çocuğun görmezden gelinmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	822	86,7%
KARARSIZIM	62	6,5%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	64	6,8%
Madde_6 (Evde çocuğa başkalarının yanında mahcup olup utanacağı şeylerin söylenmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	865	91,2%
KARARSIZIM	35	3,7%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	48	5,1%
Madde_7 (Evde çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	874	92,2%
KARARSIZIM	27	2,8%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	47	5,0%
Madde_8 (Evde çocuğa yüksek sesle bağırlması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	720	75,9%
KARARSIZIM	150	15,8%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	78	8,2%

Madde_9 (Evde çocuğa kötü isimler takılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	865	91,2%
KARARSIZIM	33	3,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	50	5,3%
Madde_10 (Evde çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	883	93,1%
KARARSIZIM	16	1,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	49	5,2%
Madde_11 (Evde çocuğun itilip/kakılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	881	92,9%
KARARSIZIM	14	1,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	47	5,0%
Madde_12 (Evde çocuğa bir şeyler fırlatılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	872	92,0%
KARARSIZIM	25	2,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	51	5,4%
Madde_13 (Okulda, bir öğrencinin diğer çocuklar tarafından oyuna alınmaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	676	71,3%
KARARSIZIM	177	18,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	95	10,0%
Madde_14 (Okulda diğer çocukların başka bir çocuk hakkında dedikodu yapması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	694	73,2%
KARARSIZIM	158	16,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	96	10,1%
Madde_15 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuk hakkında aslı olmayan hikayeler uydurması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	821	86,6%
KARARSIZIM	61	6,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	66	7,0%
Madde_16 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa kötü isimler takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	855	90,2%
KARARSIZIM	37	3,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	56	5,9%
Madde_17 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğu tehdit etmesi)		

	N	%
ŞİDDETTİR	877	92,5%
KARARSIZIM	24	2,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	47	5,0%
Madde_18 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğa küfür etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	857	90,4%
KARARSIZIM	43	4,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	48	5,1%
Madde_19 (Okuldaki diğer çocukların bir çocuğun eşyalarını kırıp parçalaması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	876	92,4%
KARARSIZIM	24	2,5%
ŞİDDET DEĞİLDİR	48	5,1%
Madde_20 (Okulda bir çocuğun itilip/çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	876	92,4%
KARARSIZIM	22	2,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	50	5,3%
Madde_21 (Okulda arkadaşlarının/akranlarının bir çocuğu dövmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	886	93,5%
KARARSIZIM	12	1,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	50	5,3%
Madde_22 (Okulda öğretmenin bir çocuğun kulağını çekmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	814	85,9%
KARARSIZIM	67	7,1%
ŞİDDET DEĞİLDİR	67	7,1%
Madde_23 (Okulda öğretmenin bir çocuğa isim takması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	737	77,7%
KARARSIZIM	141	14,9%
ŞİDDET DEĞİLDİR	70	7,4%
Madde_24 (Okulda öğretmenin bir çocuğa hakaret etmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	853	90,0%
KARARSIZIM	39	4,1%
ŞİDDET DEĞİLDİR	56	5,9%
Madde_25 (Okulda öğretmenin bir çocuğa bağırması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	570	60,1%

KARARSIZIM	225	23,7%
ŞİDDET DEĞİLDİR	153	16,1%
Madde_26 (Okulda, öğretmenin bir çocuğu dövmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	872	92,0%
KARARSIZIM	23	2,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	53	5,6%
Madde_27 (Kantinde bir çocuğun arkadaşları/akranları tarafından itilip/çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	828	87,3%
KARARSIZIM	68	7,2%
ŞİDDET DEĞİLDİR	52	5,5%
Madde_28 (Servise binerken arkadaşları/akranları tarafından bir çocuğun sırasının alınması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	702	74,1%
KARARSIZIM	153	16,1%
ŞİDDET DEĞİLDİR	93	9,8%
Madde_29 (Okul çevresinde bir çocuğun tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	870	91,8%
KARARSIZIM	25	2,6%
ŞİDDET DEĞİLDİR	53	5,6%
Madde_30 (Okul çevresinde bir çocuğa küfür edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	854	90,1%
KARARSIZIM	38	4,0%
ŞİDDET DEĞİLDİR	56	5,9%
Madde_31 (Okul çevresinde bir çocuğa hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	864	91,1%
KARARSIZIM	32	3,4%
ŞİDDET DEĞİLDİR	52	5,5%
Madde_32 (Okul çevresinde bir çocuğa vurulması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	886	93,5%
KARARSIZIM	12	1,3%
ŞİDDET DEĞİLDİR	50	5,3%
Madde_33 (Okul çevresinde bir çocuğun itilip çekiştirilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	866	91,4%
KARARSIZIM	32	3,4%

ŞİDDET_DEĞİLDİR	50	5,3%
Madde_34 (Okul çevresinde bir çocuğun dövülmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	884	93,2%
KARARSIZIM	16	1,7%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	48	5,1%
Madde_35 (Bir çocuğun fotoğraf ya da kaydının cep telefonuyla izin alınması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	440	46,4%
KARARSIZIM	182	19,2%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	326	34,4%
Madde_36 (Bir çocuğa Facebook gibi sosyal medya araçlarında hakaret edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	851	89,8%
KARARSIZIM	41	4,3%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	56	5,9%
Madde_37 (Sosyal medyada bir çocuğun resimlerine montaj yapılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	840	88,6%
KARARSIZIM	44	4,6%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	55	5,8%
Madde_38 (Sosyal medyada bir çocuğun adına sahte hesap açılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	786	82,9%
KARARSIZIM	91	9,6%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	71	7,5%
Madde_39 (Bir çocuğun internet ya da cep telefonu üzerinden tehdit edilmesi)		
	N	%
ŞİDDETTİR	876	92,4%
KARARSIZIM	16	1,7%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	56	5,9%
Madde_40 (İnternette bir çocuk hakkında söylentiler çıkarılması)		
	N	%
ŞİDDETTİR	852	89,9%
KARARSIZIM	34	3,6%
ŞİDDET_DEĞİLDİR	62	6,5%

Tablo 12. Öğretmenlerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumlarının Frekans

	N	Sum	Mean
Madde_1	948	908,00	,9578
Madde_2	948	695,00	,7331
Madde_3	948	263,00	,2774
Madde_4	948	638,00	,6730
Madde_5	948	190,00	,2004
Madde_6	948	131,00	,1382
Madde_7	948	121,00	,1276
Madde_8	948	306,00	,3228
Madde_9	948	133,00	,1403
Madde_10	948	114,00	,1203
Madde_11	942	108,00	,1146
Madde_12	948	127,00	,1340
Madde_13	948	367,00	,3871
Madde_14	948	350,00	,3692
Madde_15	948	193,00	,2036
Madde_16	948	149,00	,1572
Madde_17	948	118,00	,1245
Madde_18	948	139,00	,1466
Madde_19	948	120,00	,1266
Madde_20	948	122,00	,1287
Madde_21	948	112,00	,1181
Madde_22	948	201,00	,2120
Madde_23	948	281,00	,2964
Madde_24	948	151,00	,1593
Madde_25	948	531,00	,5601
Madde_26	948	129,00	,1361
Madde_27	948	172,00	,1814
Madde_28	948	339,00	,3576
Madde_29	948	131,00	,1382
Madde_30	948	150,00	,1582
Madde_31	948	136,00	,1435
Madde_32	948	112,00	,1181
Madde_33	948	132,00	,1392
Madde_34	948	112,00	,1181
Madde_35	948	834,00	,8797
Madde_36	948	153,00	,1614
Madde_37	939	154,00	,1640
Madde_38	948	233,00	,2458
Madde_39	948	128,00	,1350
Madde_40	948	158,00	,1667

Madde 3 (0,2774), Madde 5 (0,2004), Madde 6 (0,1382), Madde 7 (0,1276), Madde 9 (0,1403), Madde 10 (0,1203), Madde 11 (0,1146), Madde 12(0,1340)

Bu maddeler, öğretmenlerin şiddetin farkında olduğunu ve bu durumu net bir şekilde algıladığını göstermektedir. Şiddetin tanımlanmasında güçlü bir farkındalık sergilenmiştir.

Madde_1(0,9578), Madde_35(0,8797), Madde_25(0,5601) Bu maddeler, öğretmenlerin kararsızlık yaşadığını ya da şiddeti tanımlarken tereddüt ettiğini göstermektedir. Bu maddeler, kararsızlık oranlarının daha yüksek olduğu alanları işaret eder.

Tablo 13. Öğretmenlerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumlarının Kıdem Yılına Göre İlişkisi

		N	Mean	Std.Er.	Lower	Upper
Ev_Ortamı_Ort	0-10 Arası Kıdem Yılı	188	,3304	,03129	,2686	,3921
	11-20 Arası Kıdem Yılı	418	,2925	,01690	,2593	,3257
	21-30 Arası Kıdem Yılı	270	,3438	,02540	,2938	,3938
	31-40 Arası Kıdem Yılı	71	,4763	,06289	,3509	,6017
	41-50 Arası Kıdem Yılı	1	,4167	.	.	.
	Total	948	,3285	,01305	,3029	,3541
Okul_Ortamı	0-10 Arası Kıdem Yılı	188	,2443	,03372	,1778	,3108
	11-20 Arası Kıdem Yılı	418	,1786	,01795	,1433	,2139
	21-30 Arası Kıdem Yılı	270	,2360	,02664	,1836	,2885
	31-40 Arası Kıdem Yılı	71	,3455	,06393	,2180	,4730
	41-50 Arası Kıdem Yılı	1	,1333	.	.	.
	Total	948	,2205	,01376	,1935	,2475
Okul_Çevresi	0-10 Arası Kıdem Yılı	188	,2059	,03495	,1370	,2749
	11-20 Arası Kıdem Yılı	418	,1247	,01872	,0880	,1615
	21-30 Arası Kıdem Yılı	270	,1725	,02782	,1177	,2273
	31-40 Arası Kıdem Yılı	71	,3018	,07270	,1568	,4468
	41-50 Arası Kıdem Yılı	1	,0000	.	.	.
	Total	948	,1676	,01450	,1391	,1960
Elektronik_Ortam	0-10 Arası Kıdem Yılı	188	,3422	,03654	,2701	,4143
	11-20 Arası Kıdem Yılı	418	,2530	,01941	,2148	,2911
	21-30 Arası Kıdem Yılı	270	,2899	,02935	,2321	,3477
	31-40 Arası Kıdem Yılı	71	,4103	,06584	,2790	,5416
	41-50 Arası Kıdem Yılı	1	,3333	.	.	.

Total	948	,2930	,01488	,2638	,3222
-------	-----	-------	--------	-------	-------

Ev Ortamı

0-10 Yıl: Ortalama 0,3304; şiddet farkındalığı yüksek.

11-20 Yıl: Ortalama 0,2925; şiddet farkındalığı çok yüksek.

21-30 Yıl: Ortalama 0,3438; şiddet farkındalığı yüksek.

31-40 Yıl: Ortalama 0,4763; kararsızlığa yakın.

41-50 Yıl: Ortalama 0,4167; bu grup değerlendirme dışı bırakılabilir, çünkü örneklem büyüklüğü yetersizdir.

Ev ortamında 11-20 yıl kıdemi olan öğretmenler, şiddet farkındalığı en yüksek gruptur. 31-40 yıl kıdemi olan grup ise kararsızlığa daha yakındır.

Okul Ortamı

0-10 Yıl: Ortalama 0,2443; şiddet farkındalığı çok yüksek.

11-20 Yıl: Ortalama 0,1786; şiddet farkındalığı çok yüksek.

21-30 Yıl: Ortalama 0,2360; şiddet farkındalığı çok yüksek.

31-40 Yıl: Ortalama 0,3455; kararsızlık sınırına yakın.

41-50 Yıl: Ortalama 0,1333; örneklem büyüklüğü yetersizdir.

Okul ortamında şiddet farkındalığı tüm kıdem gruplarında yüksektir. Ancak, 31-40 yıl kıdeme sahip öğretmenler kararsızlığa daha yakın bir tutum sergilemektedir.

Okul Çevresi

0-10 Yıl: Ortalama 0,2059; şiddet farkındalığı çok yüksek.

11-20 Yıl: Ortalama 0,1247; şiddet farkındalığı çok yüksek.

21-30 Yıl: Ortalama 0,1725; şiddet farkındalığı çok yüksek.

31-40 Yıl: Ortalama 0,3018; kararsızlık sınırına yakın.

41-50 Yıl: Ortalama 0,0000; örneklem büyüklüğü yetersizdir.

Okul çevresinde şiddet farkındalığı tüm gruplarda yüksektir. Ancak, 31-40 yıl kıdeme sahip öğretmenlerde kararsızlık belirtileri görülmektedir.

Elektronik Ortam

0-10 Yıl: Ortalama 0,3422; şiddet farkındalığı yüksek.

11-20 Yıl: Ortalama 0,2530; şiddet farkındalığı çok yüksek.

21-30 Yıl: Ortalama 0,2899; şiddet farkındalığı yüksek.

31-40 Yıl: Ortalama 0,4103; kararsızlığa yakın.

41-50 Yıl: Ortalama 0,3333; örneklem büyüklüğü yetersizdir.

Elektronik ortamda şiddet farkındalığı genel olarak yüksektir. 31-40 yıl kıdemi olan öğretmenler yine kararsızlığa yakın bir tutum sergilemektedir.

Tablo 14.Öğretmenlerin Şiddeti Algılama Durumlarının Kıdem Yılına Göre İlişkisi

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error		
					Lower Bound	Upper Bound
0-10 Arası Kıdem Yılı	188	,2781	,44035	,03212	,2147	,3414
11-20 Arası Kıdem Yılı	418	,2145	,34733	,01699	,1811	,2479
21-30 Arası Kıdem Yılı	270	,2652	,41740	,02540	,2152	,3153
31-40 Arası Kıdem Yılı	71	,3868	,52442	,06224	,2626	,5109
41-50 Arası Kıdem Yılı	1	,2250	.	.	.	.
Total	948	,2545	,40422	,01313	,2287	,2802

0-10 Yıl Kıdemli Öğretmenler

Mean: 0,2781

Bu grup, şiddeti tanıma konusunda farkındalık sahibidir. Kararsızlık oranları düşüktür.

11-20 Yıl Kıdemli Öğretmenler

Mean: 0,2145

Şiddeti tanıma ve ayırt etme becerileri en yüksek düzeydedir.

21-30 Yıl Kıdemli Öğretmenler

Mean: 0,2652

Şiddet algısı yüksek olmakla birlikte, 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre farkındalık biraz daha düşüktür. Kararsızlık oranı bir miktar artmıştır.

31-40 Yıl Kıdemli Öğretmenler

Mean: 0,3868

Neyin şiddet olduğu konusunda kararsızlık oranı yüksektir. Bu grup, net bir tutum sergilemekte zorlanmaktadır.

41-50 Yıl Kıdemli Öğretmenler

Mean: 0,2250

Bu veri yalnızca bir katılımcıya dayalı olduğu için genellenemez.

Genel Değerlendirme:

Öğretmenler genel olarak şiddetin farkındadır. Ancak kıdem arttıkça farkındalık düzeyinde azalma eğilimi gözlemlenmektedir.

Kıdem Grupları Arasındaki İlişkiler

En Yüksek Farkındalık: 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenler şiddeti en iyi tanıyan gruptur.

Farkındalıkta Azalma: 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenlerde farkındalık azalmaya başlar, ancak hala yüksektir.

Kararsızlık Artışı: 31-40 yıl kıdeme sahip öğretmenlerde kararsızlık oranı belirgin şekilde yükselir. Bu, deneyimle birlikte algıda bir değişimi gösterebilir.

0-10 Yıl Kıdem: Yüksek farkındalık gösterir, ancak daha deneyimli öğretmenlere göre kararsızlık oranları bir miktar yüksektir.

Genel Değerlendirme

Şiddet Farkındalığı: Tüm kıdem gruplarında genel olarak şiddet algısı yüksektir. Mean değerleri 0,2-0,4 aralığında yoğunlaşmaktadır.

Kıdeme Göre Değişim: Kıdem arttıkça farkındalık azalmakta, 31-40 yıl kıdem grubunda kararsızlık oranı artmaktadır.

5.TARTIŞMA

Bu çalışma Antalya ili Alanya ilçesinde öğrenci, veli ve öğretmenlerin farklı ortamlarda şiddeti algılama düzeylerini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Bu çalışmada öğretmen, veli ve öğrencilerin farklı ortamlardaki şiddeti algılama düzeyleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bulgular, şiddetin algılanma biçiminde çeşitli faktörlerin etkili olduğunu göstermiştir. Tartışma bölümünde elde edilen önemli bulguların yorumlarına yer verilmiştir:

5.1. Öğrencilerin Farklı Ortamlarda Şiddeti Algılama Durumları

Frekans ortalamaları, ev ortamında şiddet algısının diğer ortamlara kıyasla daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu bulgu, aile içi iletişim ve disiplin yöntemlerinin şiddet algısı üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Veriler, genç öğrencilerin (ilkokul) tüm bağlamlarda davranışları şiddet olarak tanıma konusunda daha yüksek bir duyarlılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu artmış farkındalık, gelişimsel faktörlerden veya şiddet hakkındaki eğitim içeriğine maruz kalma farklılıklarından kaynaklanabilir. Öğrenciler ortaokul ve liseye ilerledikçe yanıtları daha belirsiz hale gelmekte, bu da şiddet davranışlarının normalleşmesi veya duyarsızlaşma ihtimaline işaret etmektedir. Özellikle MADDE_1 (1,0929) en yüksek ortalamaya sahip madde olarak, şiddet algısından uzak bir madde gibi değerlendirilmiştir.

Çoğu madde için ortalama değer 0,5'in altında, bu da genelde katılımcıların maddeleri "şiddet" olarak algılama eğiliminde olduğunu gösteriyor.

Ancak, belirli maddelerde ortalamaların 0,7'ye yaklaşması (ör. MADDE_2, MADDE_13, MADDE_28) bu maddelerin kararsızlık yarattığını veya katılımcılar arasında farklı algılandığını işaret edebilir.

5.2. Şiddet Algısının Kademeler Arasındaki İlişkisi

Elde edilen bulgular, şiddet algısının eğitim seviyelerine göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. İlkokul öğrencilerinin şiddeti daha somut bir tehdit olarak algıladığı, lise öğrencilerinin ise daha soyut bir yaklaşımla değerlendirdiği görülmüştür. Bu farklılıklar, yaş ve gelişimsel dönemlerin şiddet algısı üzerindeki etkisini göstermektedir.

Öğrenciler içinde şiddet algısı en yüksek olan grubu temsil etmektedir. İlkokul öğrencilerinin gelişimsel olarak daha savunmasız bir dönemde bulunması ve şiddet olaylarına karşı daha duyarlı olmaları, bu yüksek algının nedeni olabilir.

Ortaokul öğrencilerinin şiddet algısı, ilkokul grubuna kıyasla azalmış ancak hala yüksek düzeydedir. Bu geçiş, öğrencilerin yaş ilerledikçe şiddet

algılarında bir miktar azalma olduğunu ve bu yaş grubunda bireysel farkındalık düzeylerinin değişmeye başladığını göstermektedir.

Lise öğrencileri, şiddet algısı en düşük olan gruptur. Lise dönemi, bireylerin bağımsızlıklarının arttığı ve daha fazla sosyal deneyime maruz kaldıkları bir dönemdir. Bu, şiddet algısının azalmasına veya kararsızlık düzeyinin artmasına neden olabilir.

5.3. Velilerin Şiddeti Algılama Durumları ve Yaş Faktörü

Velilerin şiddet algısı, yaş grupları arasında anlamlı farklılıklar göstermiştir.

31-40 yaş grubu, en yüksek farkındalığa sahip grup olarak öne çıkmaktadır. Bu yaş grubundaki velilerin şiddet tanıma becerileri daha gelişmiş ve belirgin bir algıya sahiptirler.

25-30 yaş, 41-50 yaş ve 51-60 yaş grupları, şiddet algısında birbirine oldukça yakın olup, farkındalık seviyesine sahiptirler. Bu gruplar arasında önemli bir fark bulunmamaktadır.

61-70 yaş grubu, diğer tüm gruplardan ayrılmakta ve şiddet algısında belirgin bir eksiklik göstermektedir. Bu durum, yaşın ilerlemesiyle birlikte şiddet algısının azaldığını ya da farklılaştığını gösterebilir.

En Çok Şiddet Algısı Yaratan Maddeler: MADDE_34, MADDE_32, ve MADDE_26'dır. Bu maddeler, araştırmada şiddet algısının en güçlü olduğu noktalar olarak vurgulanabilir.

Kararsızlık Yaratabilecek Maddeler: MADDE_1 ve MADDE_4, katılımcılar arasında farklı algıların olduğunu işaret etmektedir.

5.4. Velilerin Farklı Ortamlardaki Şiddet Algısı

Velilerin şiddet algısı tüm ortamlar için yüksek düzeyde kalmaktadır. Ev ortamı, veliler için şiddet algısının en yoğun hissedildiği alan olarak dikkat çekmiştir. Ancak dijital ortamda şiddet algısı, diğer ortamlara göre daha düşüktür. Bu durum, dijital şiddet konusunda daha fazla bilinçlendirme ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Ev ortamı, okul ortamı, okul çevresi ve elektronik ortam arasında şiddet algısı açısından önemli bir farklılık bulunmamaktadır. Tüm ortamlarda şiddet algısının yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Özellikle 31-40 yaş arası veliler, şiddeti diğer yaş gruplarına göre daha yüksek düzeyde algılamaktadır.

5.5. Öğretmenlerin Şiddet Algısı ve Kıdem Faktörü

Öğretmenlerin şiddet algısı, mesleki kıdemlerine göre farklılık göstermiştir. Bu bulgu, mesleki deneyimin şiddet algısı üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenler, tüm ortamlarda şiddet farkındalığı en yüksek olan gruptur.

31-40 yıl kıdeme sahip öğretmenler, şiddeti tanımlamada kararsızlığa en yakın gruptur. Bu durum, deneyimle birlikte farkındalığın azalabileceğini veya belirli kalıpların oluşabileceğini gösterebilir.

0-10 yıl ve 21-30 yıl kıdeme sahip öğretmenler, genellikle şiddet farkındalığı yüksek olan gruplardır, ancak 11-20 yıl kıdemli grup kadar net değildir.

Özellikle MADDE_1 (0,9637), kararsızlık yaratan bir madde olarak dikkat çekiyor. Şiddet algısından oldukça uzak bir anlam taşıyor olabilir. Madde_35(0,8797), Madde_25(0,5601) Bu maddelerde, öğretmenlerin kararsızlık yaşadığını ya da şiddet olarak tanımlarken tereddüt ettiğini göstermektedir.

5.6. Farklı Gruplar Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar

Veliler, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki şiddet algısı karşılaştırıldığında, en yoğun algının veliler tarafından hissedildiği belirlenmiştir. Ancak dijital ortam ve okul çevresi gibi alanlarda öğrencilerin daha fazla farkındalık sergilediği gözlemlenmiştir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Öğrenciler Açısından;

Bu bulgulara göre eğitim programlarının tüm seviyelerde şiddet farkındalığını güçlendirmesi önemlidir; özellikle algılarında artan belirsizlik gözlemlenen ortaokul ve lise öğrencilerine odaklanılmalıdır.

Özellikle MADDE_1 (1,0929) en yüksek ortalamaya sahip madde olarak, şiddet algısından uzak bir madde gibi değerlendirilmiştir.

Çoğu madde için ortalama değer 0,5'in altında, bu da genelde katılımcıların maddeleri "şiddet" olarak algılama eğiliminde olduğunu gösteriyor. Ancak, belirli maddelerde ortalamaların 0,7'ye yaklaşması (ör. MADDE_2, MADDE_13, MADDE_28) bu maddelerin kararsızlık yarattığını veya katılımcılar arasında farklı algılandığını işaret edebilir. Bu maddeleri içeren eğitimler veya kısa bilgilendirme videoları hazırlanabilir.

Bulgular, öğrencilerin şiddet algılarına yönelik yaşa özel müdahalelerin gerekliliğini vurgulamaktadır. İlkokul çocuklarının artmış duyarlılığı, erken eğitim girişimleri için güçlü bir temel sağlamaktadır. Ancak, büyük yaşlardaki belirsizliğin artış göstermesi, şiddetin ne olduğu konusunda farkındalığı sürdürmek ve netlik sağlamak için çaba gerektirmektedir.

İlkokul Grubu

Şiddet algısı en yüksek gruptur. Bu nedenle, bu gruba yönelik şiddet önleme programlarının aile odaklı desteklerle güçlendirilmesi önerilmektedir.

Ortaokul Grubu

Ortaokul öğrencilerinde algı biraz azalmış olsa da hassasiyet devam etmektedir. Bu dönemde bireysel ve sosyal farkındalığı artırmaya yönelik eğitimlerin artırılması önemlidir.

Lise Grubu

Şiddet algısının en düşük olduğu bu grupta kararsızlık faktörünü azaltmak için tartışma odaklı atölye çalışmaları veya medya okuryazarlığı programları önerilebilir.

Veliler Açısından;

Veliler, şiddet algısı konusunda genel bir farkındalık sergilemektedir. **31-40 yaş grubu**, şiddet farkındalığı en yüksek gruptur.

25-30, 41-50 ve 51-60 yaş grupları, şiddet farkındalığına dair eğitim ve farkındalık programlarından hızlı sonuçlar alabilecek gruplardır.

En Çok Şiddet Algısı Yaratan Maddeler: MADDE_34, MADDE_32, ve MADDE_26'dır. Bu maddeler, araştırmada şiddet algısının en güçlü olduğu noktalar olarak vurgulanabilir.

Kararsızlık Yaratabilecek Maddeler: MADDE_1 ve MADDE_4, veliler arasında farklı algıların olduğunu işaret etmektedir. Bu maddeleri içeren eğitimler veya kısa bilgilendirme videoları hazırlanabilir.

Öğretmenler Açısından;

Öğretmenler, şiddet algısı konusunda genel bir farkındalık sergilemektedir. Çoğu madde için mean değerlerinin 0,3'ün altında olması, öğretmenlerin şiddeti net bir şekilde tanımlayabildiğini işaret eder.

Bazı maddelerde kararsızlık gözlemlenmiştir. Özellikle mean değerleri 0,5 ile 1 arasında olan maddelerde kararsızlık belirgindir. Bu durum, öğretmenlerin belirli şiddet türlerini ya da durumlarını tanımlamakta zorluk yaşadığını göstermektedir. Madde_1(0,9578),Madde_35(0,8797),Madde_25(0,5601) Bu maddeler, öğretmenlerin kararsızlık yaşadığını ya da şiddeti tanımlarken tereddüt ettiğini göstermektedir. Bu maddeleri içeren eğitimler veya kısa bilgilendirme videoları hazırlanabilir.

31-40 yıl kıdemli öğretmenler, şiddeti tanımlama konusundaki kararsızlıkları nedeniyle farkındalık programlarına yönlendirilmelidir.

11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenler, tüm ortamlarda şiddet farkındalığı en yüksek olan gruptur.11-20 yıl kıdemli öğretmenlerin farkındalığı, diğer gruplar için bir kaynak olarak değerlendirilebilir.

Kıdem süreleriyle farkındalık arasındaki bu farklılıklar, öğretmenlerin deneyimle birlikte farklı algı mekanizmaları geliştirdiğini gösterebilir ve bu durum daha derinlemesine araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- (Özcebe, H. (2014). "Şiddetin Tanımı ve Türleri." Hacettepe Halk Sağlığı Dergisi, 19(2), 94-102.)
- (Özcebe, H. (2014). "Şiddetin Tanımı ve Türleri." Hacettepe Halk Sağlığı Dergisi, 19(2), 94-102.)
- (Akdur, R. (2009). "Cinsel Şiddet ve Önleme Yöntemleri." Türk Tabipler Birliği Yayınları, 45-48.)
- (Yıldırım, E. ve Esen, A. (2012). "Ekonomik Şiddetin Tanımı ve Toplum Üzerindeki Etkileri." Aile ve Toplum Dergisi, 13(1), 23-29.)
- (Gümüş, E. ve Çelik, Z. (2013). "Okullarda Sözel Şiddet ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri." Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi, 12(3), 215-230.)
- (Yaman, M. ve Peker, A. (2012). "Siber Şiddet: Tanımı, Türleri ve Önleme Yolları." Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 18(4), 567-590.)
- (Yılmaz, V. (2012). "İş Yerinde Şiddet ve Mobbing." Çalışma ve Toplum Dergisi, 4(3), 15-32.)
- (Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2009). "Siber Zorbalık: Önleme ve Müdahale Yöntemleri." Türkçe Çeviri: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayınları.)
- (A. Palabıyık Ve A. R. Savaş, "Şiddet Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme", Jshsr, C. 7, Sy 54, Ss. 1537–1546, Haz. 2020.)
- (Psikiyatri Hemşireliği Dergisi - Journal of Psychiatric Nursing 2011;2(2):53-60)